

Kursinis darbas yra sudėtingesnis savo esme darbas už referatą. Esminis skirtumas tarp kursinio darbo ir referato yra tas, kad referatas yra viso labo aprašomasis darbas, o kursinis - jau tiriama, kuriame svarbu ne tik pateikti informaciją, bet ir daryti išvadas, apibendrinimus, analizę, formuluoti siūlymus. Kursinis darbas tai savotiškas pasiruošimas bakalauro darbui rašyti, kur temos yra siauresnės ir nagrinėjamos plačiau nei kursiniame darbe. Jei referatas iš esmės neskatina mąstyti, spręsti problemas, ieškoti jų sprendimo alternatyvų, tai kursinis darbas atvirkščiai, skatina galvoti ir kurti, todėl išvados - itin svarbi kursinio darbo dalis. Vieša paslaptis, kad dalis dėstytojų iš esmės skaito tik išvadas ir vertina darbą pagal jas, nes jos atspindi ir tai, kaip žmogus mąsto, ir tai, ką kursiniame darbe nagrinėjo, kaip nagrinėjo ir pan.

Koks kursinis yra geras?

Kaip ir geras referatas, geras kursinis turi turėti struktūrą, būti nuoseklus ir logiškas. Papildomai, kursinis darbas turi būti labiau analitinis, turėti stiprias ir tyrimu, analize, statistiniais duomenimis pagrįstas išvadas bei rekomendacijas (ar siūlymus).

Kursinio darbo struktūra

1. Titulinis lapas

Titulinis lapas, kaip ir referato atveju, rengiamas pagal kiekvienos mokymo įstaigos reikalavimus. Vieningo šablono jam nėra. Tituliniame lape taip pat privalomai išvardijami:

- mokymo įstaigos pavadinimas;
- temos pavadinimas (tema turėtų būti siauresnė už referato);
- žodžiai *kursinis darbas*;
- darbo autorius;
- darbo vadovas;

- miestas ir metai;

2. Turinys

Turinys čia taip pat labai svarbus, todėl skirkite jam pakankamai dėmesio. Tai Jūsų darbo planas. Jei darbą suplanuosite gerai, nesunku bus jį parašyti. Turinys turėtų būti platesnis už referato, tačiau pageidautina, kad nebūtų didesnis nei pusė A4 formato puslapio. Kursinio darbo turinys turėtų susidaryti iš:

- 3, daugiausiai 4 pagrindinių struktūrinių dalių (teorijos analizė, tyrimas, metodologija..)
- 3-4 potėmės kiekvienai struktūrinei daliai
- Potėmės taip pat gali turėti smulkesnes dalis, tačiau per daug jų nedėkite, nes dėstytoji, peržvelgus turinį, gali pasirodyti, jog jūs nesugebate žiūrėti iš esmės, ir pernelyg gilinatės į smulkmenas (tą galėsite daryti rašydami magistro darbą ar mokslų daktaro disertaciją)
- Kitų turiniui būdingų dalys (įvado, išvado, literatūros sąrašo, rekomendacijų ir pan.)

3. Įvadas

Įvadas - tai kursinio dalis, kuriame turite įvardyti, apibūdinti, aprašyti darbo problemą, darbo tikslą. Kitaip nei referate, kursinio darbo įvade turite pagrįsti temos pasirinkimą. Juk kursinis darbas - tiriamasis darbas ir visiems skaitantiems turi būti aišku ar problema rimta tiek, kad ją analizuotumėte. Įvade turėtų būti vienu sakiniu įvardytas darbo tikslas, taip pat tyrimo metodika, darbui keliami uždaviniai. Hipotezių kursiniame darbe rašyti nebūtina.

4. Pagrindinė dalis

Šioje dalyje, kaip ir referate ar bet kokiame kitame darbe, turite dėstyti informaciją tokiu būdu, kad pasiektumėte suformuluoto darbo tikslo. Skirtingai nei referate, čia turėtumėte išnagrinėti numatytas darbo užduotis. Dėstyti viską turite aiškiai, logiškai, nedviprasmiškai. Visus teiginius grįskite citatomis, statistiniais duomenimis ir pan. Kitu atveju gali kilti įtarimų, kad kursinis nepagrįstas ar plagijuotas. Kursinio darbo dėstomoji dalis paprastai formuluojama ją skaidant į 3-4 struktūrines dalis, kurios kiekviena savo ruožtu skaidomos į smulkesnes 3-4 dalis. Kursinio turinyje gali būti ir smulkesnių dalių, tačiau ne per daug, nes kursinio tikslas formuoti platų asmens mąstymą, leisti susieti turimas žinias į sistemą. Pagrindinė dalis turėtų sudaryti apie 25-35 puslapius.

5. Išvados

Išvadose turite apibendrinti darbą. Paprastai kursiniam darbui reikia daugiau išvadų. Jos gali būti surašytos pagal darbo uždavinius, kaip darbo dalių apibendrinimai ar vientisu tekstu. Jei

kursinio darbo struktūroje nėra išskirta *rekomendacijų* dalis, tada šalia išvadų turi būti pridėti siūlymai, pavyzdžiui: "Nagrinėtos paslaugos žinomumas sudaro tik 4 procentus, **todėl įmonės taikomos marketingo priemonės turėtų būti orientuotos į žinomumo didinimą.**"

".

6. Literatūra

Pateikiamas literatūros sąrašas, surašytas pagal mokymo įstaigos metodinius reikalavimus. Įvairūs reikalavimai gali nustatyti skirtingą privalomos literatūros kiekį, tačiau geras kursinis darbas neapsieina be 10-15 literatūros šaltinių. Tarp literatūros šaltinių turėtų būti įvairūs moksliniai straipsniai. Literatūra neturėtų būti senesnė kaip 3-4 metai.

7. Priedai

Tai galimas, tačiau nebūtinai kursinio atributas. Į priedus keliami didesni paveikslėliai ar didelės lentelės, kita pagalbini medžiaga, kurios paskirtis - plačiau ir išsamiau paaiškinti kursinio darbo teiginius.